

Η Αφροδίτη της Ρόδου είναι **μαρμάρينو** άγαλμα που παριστάνει τη θεά **Αφροδίτη** γυμνή. Για τις αναλογίες και την πλαστικότητα του σήμερα θεωρείται ως ένα από τα χαρακτηριστικά προσδιοριστικά στοιχεία (σήματα) της νήσου **Ρόδου**.

Η Αφροδίτη παρίσταται ημιγωνατιστή, μετά την ανάδυσή της από τη θάλασσα, σε ανάλαφρη πλάγια κάμψη με στροφή του κορμού της προς τα δεξιά να ξεπλέκει με τα δύο της χέρια, από το νερό, τα μαλλιά της.

Το άγαλμα αυτό έχει ύψος 49 εκατοστά, χρονολογείται από τον **1ο αιώνα π.Χ.** και το **μάρμαρο** από το οποίο κατασκευάστηκε είναι από την **Πάρο**.

Το άγαλμα εκτίθεται σήμερα εντός προστατευτικού κρυστάλλινου κλωβού στο αρχαιολογικό μουσείο, εντός της μεσαιωνικής πόλης της Ρόδου.

Ο **Ταύρος των Φαρνέζε** είναι ένα ογκώδες γλυπτό που αποδίδεται στους καλλιτέχνες, Απολλώνιο από τις Τράλλεις και Ταυρίσκο. Θεωρείται από πολλούς μελετητές το μεγαλύτερο ενιαίο γλυπτό που έχει διασωθεί από την αρχαιότητα.

Σχετικές πληροφορίες μας παρέχει στο έργο του ο Πλίνιος ο Πρεσβύτερος. Αναφέρει πως οι καλλιτέχνες έλαβαν την παραγγελία για το έργο τους προς τα τέλη του 2ου αιώνα π.Χ. και πως το λάξεψαν σε ένα ενιαίο κομμάτι μάρμαρο. Στηνιταλική χερσόνησο μεταφέρθηκε από τη Ρόδο, αποτελώντας κατόπιν τμήμα της μεγαλειώδους συλλογής του Ασίνιου Πόλλιο, ενός Ρωμαίου πολιτικού που έζησε κατά τη μεταβατική περίοδο από τη Δημοκρατία στο Πριγκιπάτο.

Το κολοσσιαίο αυτό γλυπτό αναπαριστά το μύθο της Δίρκης, συζύγου του Λύκου, Βασιλιά της Θήβας. Τη Δίρκη έδεσαν σε έναν αφηνιασμένο ταύρο οι γιοι της Αντιόπης, Αμφίονας και Ζήθος, οι οποίοι θέλησαν να την εκδικηθούν για την κακομεταχείριση που είχε επιφυλάξει στη μητέρα τους. Τη σκηνή παρακολουθούν ένας

βοσκός κι ένα σκυλί, ενώ πίσω στέκεται η ίδια η Αντιόπη κρατώντας ένα δόρυ.

Το έργο ανακαλύφθηκε εκ νέου το 1546 στα Λουτρά του Καρακάλλα στη Ρώμη, κατά τη διάρκεια ανασκαφών που είχε παραγγείλει ο Πάπας Παύλος Γ', κατά κόσμον Αλεσάντρο Φαρνέζε, ελπίζοντας να ανακαλύψει αρχαιότητες για να στολίσει με αυτές την κατοικία του. Το 1788 μεταφέρθηκε στη Νάπολη με πλοίο, όπου και τοποθετήθηκε στην Villa Comunale μέχρι το 1826. Σήμερα φυλάσσεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της πόλης.

Ο **Λέων της Αμφίπολης** είναι έργο επιτάφιας πλαστικής του 4ου αιώνα προ κοινής χρονολόγησης, μνημείο πολεμικής δόξας και πράξης. Σύμφωνα με τον καθηγητή Δημήτρη Λαζαρίδη, στήθηκε προς τιμή του Λαομέδοντα από τη Λέσβο, ενός από τους αξιολογότερους τριηράρχους του Μεγάλου Αλεξάνδρου που εγκαταστάθηκαν στην Αμφίπολη, ενώ σύμφωνα με μια εκδοχή βρισκόταν στην κορυφή του τάφου της Αμφίπολης: άποψη που αμφισβητήθηκε.

Η ανεύρεση του μνημείου είναι συνδεδεμένη με τη νεότερη πολεμική ιστορία της Μακεδονίας, καθώς ο εντοπισμός των πρώτων τμημάτων του οφείλεται σε Έλληνες στρατιώτες, που είχαν στρατοπεδεύσει εκεί κατά τον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο, και μερικά χρόνια αργότερα το 1916 η ανακάλυψη περαιτέρω τμημάτων από Άγγλους στρατιώτες κατά την κατασκευή οχυρωματικών έργων κατά την διάρκεια του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. Μετέπειτα, κατά την εκτέλεση των έργων αποξήρανσης του Στρυμόνα από την εταιρεία Μονξ-Γιούλεν την δεκαετία του '30, αποκαλύφθηκαν στις εκβολές του ερείπια αρχαίας γέφυρας και βρέθηκαν μέσα σε λάσπη του ποταμού τεράστια τεμάχια του μαρμάρινου λέοντος. Παρά ταύτα, το 1937, χάρη σε πρωτοβουλία του πρεσβευτή των Ηνωμένων Πολιτειών στην Ελλάδα Λίνκολν ΜακΒη, την ιδιωτική πρωτοβουλία και τη συμπληρωματική ενίσχυση του ελληνικού κράτους, ο Λέων της Αμφίπολης αναστηλώθηκε.

Ενδεικτικό της συμβολικής σημασίας των λεόντων ως σήματα σε τάφους είναι και το παρακάτω επίγραμμα που έγραψε τον 2ο αι. μ.Χ. ο επιγραμματοποιός Αντίπατρος ο Σιδώνιος για κάποιον *Τελευτία του Θευδώρου*, ο οποίος, βέβαια, δεν προκύπτει ότι σχετίζεται με την Αμφίπολη ή τον εκεί λέοντα:

«Εἰπέ, λέων, φθιμένοιο τίνος τάφον ἀμφιβέβηκας, βουφάγε; τίς τᾶς σᾱς ἄξιος ἦν ἀρετᾶς; — νιὸς Θευδώροιο Τελευτίας, ὃς μέγα πάντων φέρτερος ἦν, θηρῶν ὅσσον ἐγὼ κέκριμαι. οὐχὶ μάταν ἔστακα, φέρω δέ τι σύμβολον ἀλκᾶς ἀνέρος· ἦν γὰρ δὴ δυσμενέεσσι λέων.»^[3]

Η όλη διαδικασία της ανασκαφής και τα ευρήματα έχουν καταγραφεί λεπτομερώς από τον Όσκαρ Μπρονέρ στο βιβλίο 'The Lion of Amphipolis' το οποίο εκδόθηκε το 1941 στα αγγλικά.